

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NAPOLE

Gmina Kijewo Królewskie

Powiat Chełmno

Województwo Kujawsko – Pomorskie

Spis treści

Spis treści.....	2
Wstęp.....	3
I. Charakterystyka Napolá.....	3
II. Inwentaryzacja zasobów słu¿ących odnowie miejscowości.....	6
III. Określenie mocnych i słabych stron.....	8
IV. Planowanie kierunków rozwoju.....	9
V. Opis i charakterystykę obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.....	11
VI. Harmonogram planowanych zadań na lata 2012 – 2019	11
Zadanie nr 1.....	11
Zadanie nr 2.....	12
Zadanie nr 3.....	12
Zadanie nr 4.....	12

Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z najważniejszych wyzwań, jakie stoją przed Polską w dobie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem jest wzmocnienie działań służących niwelowaniu istniejących dysproporcji w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów zurbanizowanych.

Plany odnowy miejscowości są częścią składową prowadzonych przez Jednostki Samorządów Terytorialnych działań, zmierzających do poprawy sytuacji gmin oraz sprzyjających długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Koncepcja rozwoju i odnowy wsi zakłada podejmowanie na tych terenach zróżnicowanej działalności gospodarczej oraz kształtowanie jej w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę warunków życia poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, a także rozwój funkcji kulturowych i społecznych.

Priorytetowym celem inwestycji jest poprawa warunków życia poprzez rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, poprawa zagospodarowania przestrzennego wsi oraz uatrakcyjnienie obszarów wiejskich, jako miejsca zamieszkania.

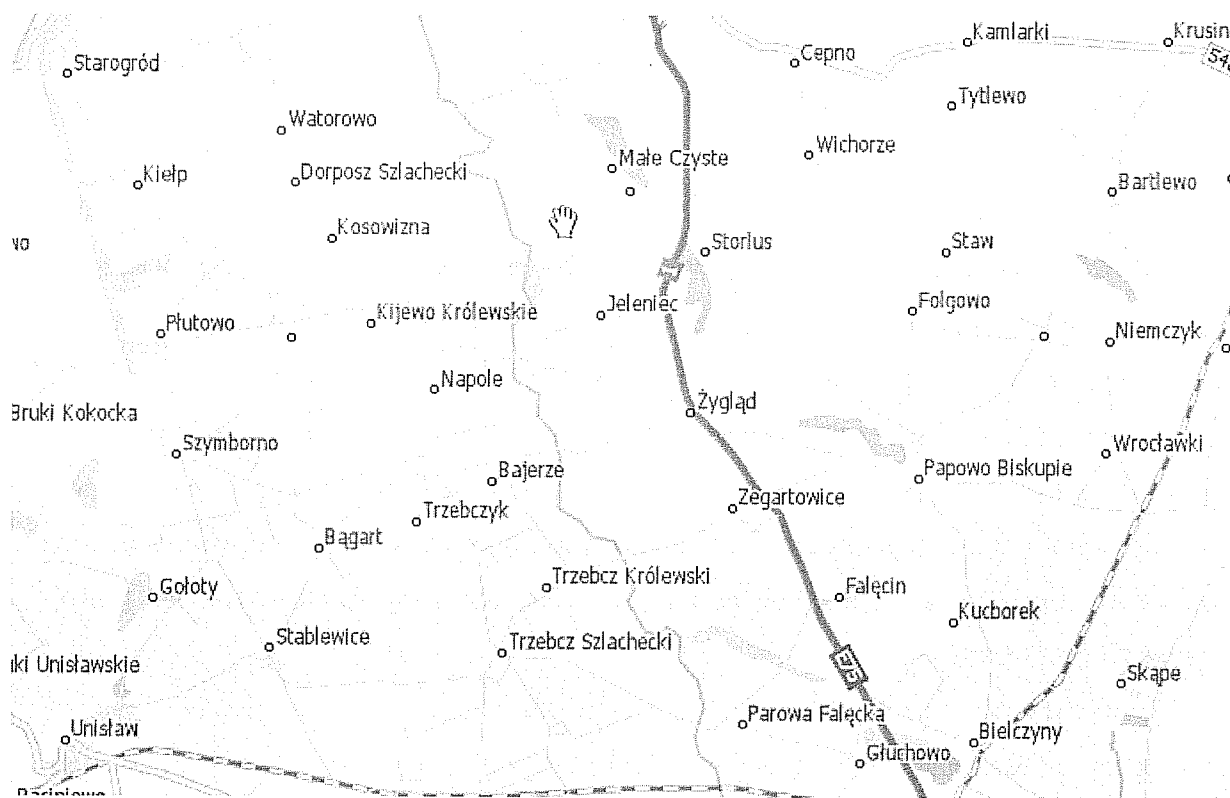
Wyrazem tych dążeń jest stworzony dla potrzeb polskiej wsi i rolnictwa Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Program Odnowy Wsi to działanie PROW, mające przyczynić się do rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej obszarów wiejskich, uwzględniając modernizację i wyposażenie obiektów pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe.

I. Charakterystyka Napola.

1.1 Położenie administracyjne

Miejscowość Napole położona jest około 2 km na południowy wschód od Kijewa Królewskiego będącego siedzibą samorządu, w środkowej części województwa kujawsko - pomorskiego, w powiecie chełmińskim.

Napole jest wsią, która wraz z Kijewem Szlacheckim tworzy jedno z 11 sołectw wchodzących w skład gminy. Przez miejscowość przebiega droga powiatowa relacji Brzozowo – Nawra o nr. 16004C.

1.2 Powierzchnia

Powierzchnia gminy Kijewo Królewskie wynosi 71, 8 km², z czego powierzchnia Napola stanowi 252, 77 ha .

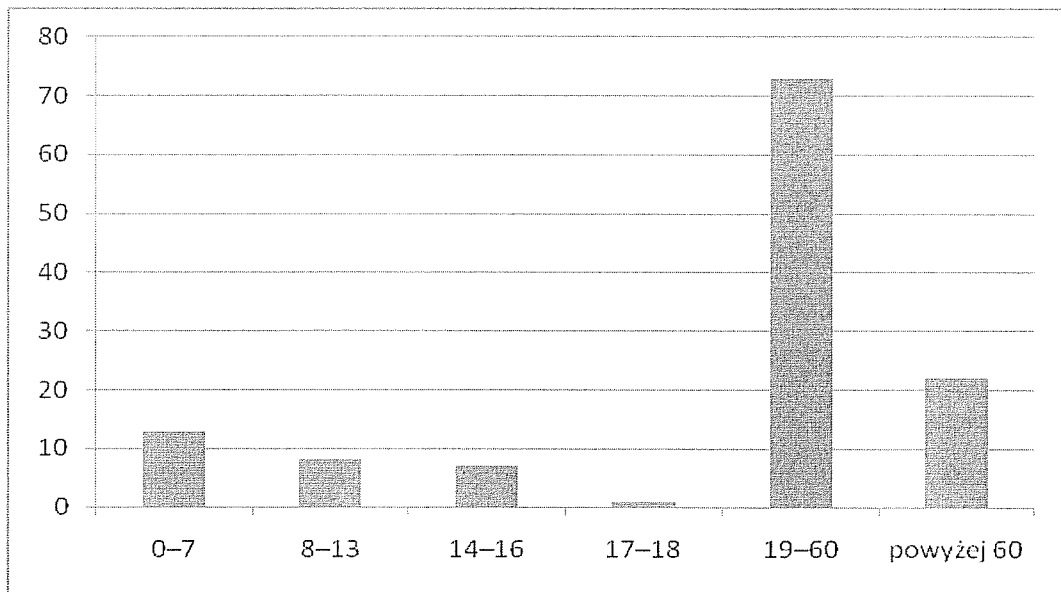
1.3 Liczba ludności

Liczba mieszkańców miejscowości według stanu na dzień 31.12.2009 r. wynosi 124 osoby. Stanowi to 2, 78 % liczby ludności gminy Kijewo Królewskie

Tabela 1. Ludność miejscowości Napole.

<i>Przedział wiekowy</i>	<i>Liczba osób</i>
0-18	29
19-60	73
pow.60	22

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności

1.4 Historia miejscowości

W czasach zaboru pruskiego wieś nosiła nazwę Napolle, co było fonetycznym zniemczeniem nazwy polskiej. Polska nazwa wsi jest tłumaczeniem dawnej, średniowiecznej nazwy niemieckiej. Jest to nazwa mówiąca o położeniu osady względem obiektu bez nazwy własnej.

Zapewne od początku swojego istnienia Napole było posiadłością rycerską, której właściciel zobowiązany był do określonej powinności lennej wobec Zakonu. Pierwszym znanym z imienia rycerzem z Napola był Daniel, odnotowany w dokumentach krzyżackich z 1405 r. Wiadomo o nim, że brał udział w wyprawie zbrojnej Zakonu na Gotlandię, podczas której stracił konia. Podobną stratę poniósł także podczas najazdu krzyżackiego na Dobrzyń, co odnotowano w zapisach z 1409 r. Za utratę obu koni Zakon wypłacił rycerzowi z Napola odszkodowanie. Daniel był właścicielem posiadłości w Napolu jeszcze w 1423-1424 r. Wówczas należało do niego 8 łanów w tej wsi, z której był zobowiązany do wystawienia jednego konnego w zbroi lekkiej na potrzeby militarne Zakonu. W tamtym czasie Napole było

wsią podzielną, ponieważ jej 3,5 - łanową część posiadał rycerz Konrad (Cuncze von Cleyne Veldechin). Podział wsi znalazł swoje odniesienie w odrębnej nazwie jej mniejszej części – Małe Napole (Cleyne Veldechin). Ze swojej 3, 5 - łanowej posiadłości, zwanej Małym Napolem, Konrad zobowiązany był, podobnie jak Daniel, do wystawienia jednego konnego w zbroi lekkiej. W pierwszej połowie XV wieku dobra rycerskie w Napolu podległy administracyjnie komturowi w Starogrodzie. Zapewne zmiany własności nastąpiły w tej wsi około 1438 r. Napole odnotowano wtedy, jako folwark rycerski o 11, 5 - łanowej powierzchni, zobowiązany do powinności lennej wobec Zakonu. Po wojnie trzynastoletniej Napole pozostało wsią szlachecką, gniazdem rodowym Napolskich herbu Niezgoda odmienna. Napolscy, wywodzący się z tej wsi, od której utworzyli swoje nazwisko, byli rodem dziedzicznym w czasach nowożytnych posiadłości w Prusach Królewskich, na Litwie oraz w województwie ruskim.

W 1570 r. dziedzicem wsi był Jan Napolski, którego posiadłości w Napolu i Kijewie obejmowały 11 łanów, karczmę i kuźnię, należało do niego 4 zagrodników i komornica. Być może w pierwszej połowie XVII wieku lub nieco wcześniej Napolscy pozbyli się swojej posiadłości rodowej w tej wsi. Wiadomo, bowiem, że w 1667 r. Napole było podzielone na trzy posiadłości szlacheckie. Największy, bp 8-łanowy dział we wsi należał do Pawła Orłowskiego. Druga, znacznie mniejsza część o powierzchni 2 łanów była własnością Jana Pilskiego. Trzecią część, również o 2-łanowej powierzchni, posiadał Marcin Jaworski. W 1706 r. Napole było już tylko majątkiem Orłowskich, nadal jednak podzielonym. Większa część wsi była wówczas własnością Pawła Orłowskiego, a mniejsza Marcina Orłowskiego. Później, być może scaloną już, posiadłość w Napolu odziedziczyła Ewa Orłowska, która w 1730 r. odstąpiła ją Ludwikowi Radozkowskiemu. Dziesięć lat później, w 1740 r. właścicielką Napola została Anna Borowska z domu Bagniewska. Po niej odziedziczył te dobra w 1768 r. jej syn Ignacy Borowski. Borowscy dziedziczyli Napole stosunkowo długo, jeszcze w 1789 r. Józef Borowski posiadał dobra dziedziczne w Napolu, gdzie mieszkał wraz ze swoim 21-letnim synem Józefem.

W połowie XIX wieku Napole było niewielką wsią, o powierzchni 192 hektarów, znana z hodowli bydła rasy holenderskiej. W 1868 r. stało we wsi 6 domów mieszkalnych. Wieś liczyła 79 mieszkańców, w tym 66 katolików 12 ewangelistów.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1 Zasoby przyrodnicze.

Miejscowość Napole położona jest w odległości 5 km od dwóch rezerwatów przyrody: *Płutowo* i *Zbocza Płutowskie* na terenie, których występują rzadkie okazy roślinności, mierzymy przez wielki gatunkowy potencjał (*Obszar ekonomiczny Natura 2000*)

W centrum wsi istnieje skupisko drzew, pozostałość po parku dworskim, który na mocy przepisów o ochronie środowiska podlega ochronie. Park poza znaczenie historycznym, pełni też ważną funkcję ekologiczną wzbogacając i urozmaicając środowisko przyrodnicze.

Walory krajobrazowe i klimatyczne wsi cieszą się uznaniem zarówno ze strony mieszkańców jak i przyjezdnych gości. Dobra sieć dróg, która łączy gminy sąsiednie, Unisław, Chełmża stwarza dogodne warunki do rozwoju turystyki rowerowej agroturystyki i wycieczek krajoznawczych.

2.2 Walory architektury wiejskiej, zabytki

Na terenie miejscowości Napole znajduje się kilka obiektów architektury o dużej wartości kulturowej, są to:

Dwór połowy XIX w, będący elementem zespołu dworskiego, 3 obory murowane, kurnik, chlewnia, 2 domy, czworaki, wszystkie te obiekty wybudowane około końca XIX wieku w większości wchodziły w skład dawnego zespołu dworskiego oraz znajdują się w ewidencji zabytków architektury województwa kujawsko - pomorskiego.

2.3 Infrastruktura społeczna

Ze względu na brak na terenie wsi placówek oświatowych, dzieci i młodzież pobiera naukę w szkole w Kijewie Królewskim. Bliskość tej placówki i dogodny dojazd pozwalają dzieciom i młodzieży na podnoszenie swojej wiedzy. Jednak brak miejscowych warunków lokalowych do prowadzenia działalności kulturalnej zmusza zarówno młodzież jak i dorosłych mieszkańców do korzystania z usług kulturalnych w miastach Toruniu i Bydgoszczy. Działalność sportowa prowadzona jest w szkołach na terenie gminy oraz na kompleksie sportowo – rekreacyjnym *Orlik*.

2.4 Infrastruktura techniczna

Wszystkie gospodarstwa we wsi Napole korzystają z sieci elektrycznej. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 31 gospodarstw domowych, a do kanalizacji 22. Miejscowość jest także wyposażona w infrastrukturę telekomunikacyjną.

Przez teren wsi przebiega droga powiatowa asfaltowa Brzozowo – Nawra. Droga służy mieszkańcom, jako dojazd do szkół, miejsc pracy, istniejących siedlisk oraz umożliwia korzystanie z komunikacji publicznej.

W Napolu znajduje się również oczyszczalnia ścieków oddana do użytku w 2000 roku. Średnia dobową przepustowość rzeczywista oczyszczalni wynosi 117 m³/d, zaś średnia dobową

Na terenie wsi funkcjonuje 1 sklep spożywczy. We wsi funkcjonowało kiedyś Państwowe Gospodarstwo Rolne.

Mieszkańcy Napola wykazują dużą aktywność społeczną w zakresie budowy infrastruktury technicznej. Miejscowe kobiety prężnie działają w Kole Gospodyń Wiejskich

sołectwa Kijewo Szlacheckie. Dużym problemem wsi jest brak odpowiednio przygotowanego i wyposażonego miejsca spotkań w celu organizowania imprez, okolicznościowych, patriotycznych, zabaw plenerowych dla mieszkańców i przyjezdnych gości. Zorganizowanie miejsca rekreacyjno – wypoczynkowego przyczyni się do wzrostu integracji lokalnego społeczeństwa, pozwoli na prezentacje tradycji kulturowych oraz realizacji własnych zainteresowań.

2.5 Gospodarka i rolnictwo

Mieszkańcy wsi utrzymują się głównie z pracy w rolnictwie oraz znajdujących się na terenie gminy zakładów przemysłowych. Zakłady też regulę zatrudniające niewielką ilość osób. Wielu mieszkańców miejscowości nie mogąc znaleźć pracy w pobliżu miejsca zamieszkania szuka swego miejsca oraz lepszych zarobków we większych miastach i poza granicami kraju

III. Określenie mocnych i słabych stron.

Analiza SWOT to technika, która ma na celu określenie strategii, kierunków rozwoju oraz sposobów realizacji planu odnowy miejscowości Napole. Polega ona na określeniu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wsi.

Tabela 2. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze • czyste powietrze • pracowici mieszkańcy wsi • aktywność społeczności lokalnej oraz jej zaangażowanie w rozwój miejscowości • sieć techniczna na dobrym poziomie (energetyczna, wodociągowa, telefoniczna) 	<ul style="list-style-type: none"> • niewiele atrakcji turystycznych w okolicy • brak boiska sportowego • brak świetlicy wiejskiej • brak infrastruktury rekreacyjnej • niezagospodarowane tereny • wysokie bezrobocie wśród kobiet • brak promocji wsi • brak ofert spędzania wolnego czasu • niewystarczająca ilość chodników –

<ul style="list-style-type: none"> • bezpieczna okolica • rolnictwo na wysokim poziomie 	zagrożenie bezpieczeństwa pieszych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie walorów przyrodniczych • zwiększenie atrakcyjności wsi • możliwość pozyskania środków pomocowych, w szczególności z UE • rosnąca liczba osób chętnych, w tym znaczny udział młodzieży, do włączenia się do prac na rzecz poprawy wizerunku wsi • promocja miejscowości w gminie i regionie • możliwość prowadzenia dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • degradacja środowiska naturalnego • postępująca degradacja i zły stan dróg • starzenie się społeczeństwa • niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans, jakie dają środki pomocowe • niski budżet sołectwa • migracja do innych rejonów kraju i za granicę • brak terenów pod inwestycje • brak środków własnych na współfinansowanie

Priorytetem rozwoju miejscowości Napole jest stworzenie najlepszych warunków życia mieszkańcom wsi. Zgodnie z analizą SWOT planuje się następujące kierunki działania:

- modernizacja i budowa infrastruktury technicznej i rekreacyjnej, podnoszącej atrakcyjność miejscowości,
- stworzenie warunków dla zagospodarowania wolnego czasu mieszkańcom, w tym w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- realizacja prac modernizacyjno - inwestycyjnych, mających na celu poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury,
- zagospodarowanie terenów wyznaczonych pod rekreację,
- podniesienie estetyki miejscowości.

IV. Planowanie kierunków rozwoju

4.1 Wizja rozwoju wsi

Napole to wieś, w której mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym. Interesują się rozwojem swojej miejscowości. Widzą szansę zwiększenia swoich dochodów

poprzez świadczenia usług poza rolnictwem. Wykorzystują wolny czas na wymianę poglądów i dzielą się zainteresowaniami i zamiłowaniem.

4.2 Cele strategiczne i działania

Mając na uwadze mocne i słabe strony miejscowości Napole oraz wizję rozwoju wsi przyjęto następujące cele strategiczne, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonych dla wsi Napole wizji:

Cel strategiczny I:

Wzrost atrakcyjności poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

Cel ma służyć zaspokojeniu potrzeb społecznych, kulturalnych oraz rekreacyjnych mieszkańców wsi. Możliwe to będzie dzięki realizacji następujących zadań:

1. Budowa altany drewnianej wraz wyposażeniem, placu zabaw, oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektów.

Zakres robót:

- uporządkowanie terenu
- budowa altany-roboty ogólnobudowlane
- budowa placu zabaw –instalacja urządzeń
- ogrodzenie terenu
- budowa parkingu i dojścia dla pieszych
- zakup stolików i ławek

Cel strategiczny II

Przeciwdziałanie marginalizacji obszarów wiejskich.

Określony cel ma służyć przede wszystkim poprawie bezpieczeństwa na obszarach wiejskich, co w znacznym stopniu wpłynie na wzrost, jakości życia na wsi. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki realizacji następującego zadania:

1. Budowa ścieżek rowerowych na terenie wsi.

Cel strategiczny III

Wzrost aktywności społeczeństwa

Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań:

1. Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży

- konkursy wiedzy o gminie i regionie,
  - zajęcia z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom,
  - wycieczki turystyczno – krajobrazowe,
  - rajdy rowerowe.
2. Organizowanie imprez kulturalnych dla dorosłych
- zaproszenie na spotkania twórców ludowych,
  - spotkania okolicznościowe,
  - prezentacja amatorskiej twórczości literackiej,
  - organizowanie wycieczek,
  - popularyzacja czytelnictwa.

Określone cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, zapewniają stałą poprawę warunków życia, zamieszkania i bezpieczeństwa mieszkańców. Wpływają również na promocję turystyki wiejskiej.

V. Opis i charakterystykę obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne

Do obiektów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców należy zaliczyć teren wokół placu zabaw. Teren ten spełnia funkcję centrum wsi i ogniskuje aktywność mieszkańców. Jest to obszar częściowo zagospodarowany, wyposażony w elementy placu zabaw oraz ławki. Wymaga dostosowania do funkcji jaka ma spełniać poprzez utwardzenie, nasadzenia i ogrodzenie. Planuje się budowę altany mająca zabezpieczyć przed deszczem w czasie imprez na świeżym powietrzu, ma stanowić miejsce integracji mieszkańców zaspokajając ich potrzeby nawiązywania kontaktów społecznych.

VI. Harmonogram planowanych zadań na lata 2012 – 2019

Zadanie nr 1

Nazwa: Budowa szlaku pieszego "Nordic Walking" z Kijewa Królewskiego do Napola.

Cel: Zaspokojenie potrzeb sportowo-rekreacyjnych mieszkańców wsi.

Przeznaczenie: szlak będzie służył mieszkańcom, dzieciom i młodzieży do rozwijania aktywności fizycznej.

Szacunkowy koszt: ok. 370.000. zł

Harmonogram realizacji: projekt - 2012, wykonanie – 2012/2013

Źródło: PROW 2007 – 2013; budżet Gminy.

Zadanie nr 2

Nazwa: Modernizacja terenu rekreacyjnego w Napolu

Cel: zaspokojenie potrzeb mieszkańców Napola

Przeznaczenie: obiekt będzie służył mieszkańcom wsi, radzie sołectkiej, jako miejsce spotkań, zabaw i rekreacji stanowić może miejsce spotkań Koła Gospodyń Wiejskich oraz innych organizacji, które powstaną w Napolu.

Harmonogram realizacji: projekt – 2013, wykonanie – 2014/2015

Wartość zadania: ok. 100.000 zł

Źródło: środki pomocowe, środki własne sołectwa.

Zadanie nr 3

Nazwa: Budowa labiryntu edukacyjnego w Napolu

Cel: Edukacja w zakresie ochrony środowiska naturalnego

Przeznaczenie: Obiekt edukacyjno-rekreacyjny.

Harmonogram realizacji: projekt – 2016, wykonanie – 2017/2018

Wartość zadania: ok. 150 000 zł

Źródło: środki Gminy Kijewo Królewskie, środki pomocowe.

Zadanie nr 4

Nazwa: Rozwój sieci szerokopasmowej Internetu.

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców wsi Napole, rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Przeznaczenia: Poprawa dostępu do nowoczesnych technologii, rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Harmonogram realizacji: projekt 1018, wykonanie 2019

Wartość zadania: ok. 200 000 zł;

Źródło: środki pomocowe, budżet gminy.